

آن دست قدرتمند، آن شخصیت فولادین، آن دل مطمئن، آن زبان ذوالفقار گونه که توانست میلیون‌ها انسان را از قشرهای مختلف وارد میدان کند، این‌ها را در میدان نگه دارد، یأس و نومیدی را از این‌ها دور کند، جهت حرکت را به این‌ها تعلیم بدهد، عبارت بود از امام بزرگوار؛ او عبارت بود از خمینی عظیم. (۱۴۰۱/۰۳/۱۴) www.basirat.ir

حلقه مفقوده نظام ارزی در کشور

سال‌هاست که با معضل افزایش غیرمنطقی نرخ دلار در بازار غیررسمی (آزاد) روبرو هستیم و این در شرایط فقدان مدیریت دولت‌ها باعث تأثیر مستقیم بر تورم و معیشت مردم شده است. این در حالی است که بر اساس آمارهای بانک مرکزی کمتر از ۵ درصد معاملات بر پایه نرخ دلار آزاد شکل می‌گیرد؛ اما همین ۵ درصد تأثیر بسیار بیشتری نسبت به ارز نیمایی (بازار رسمی) بر تورم دارد.

نکات تحلیلی: ۱- در شرایط فعلی، بازار غیررسمی ارز به شدت متأثر از اخبار سیاسی و شوک‌های اقتصادی (مثل قانون حذف ارز ترجیحی) است. در واقع چون تولید و سرمایه‌گذاری جذاب نیست، تقاضا در این بازار برای حفظ ارزش پول و سرمایه، افزایش پیدا کرده است. نکته مهم اینکه در سایه عدم حضور دولت در این بازار، سفته‌بازی رونق یافته و موجب افزایش نرخ دلار شده است؛ و در نهایت نیز بستری برای حضور برخی عناصر امنیتی مخمل نظام اقتصادی فراهم شده است. ۲- از نگاه متولیان سیاست پولی و مالی در کشور، آسان‌ترین راه کنترل نرخ دلار در بازار غیررسمی، عرضه هست و غالباً هم همین امر صورت می‌پذیرد. عرضه ارز در بازار می‌تواند به‌عنوان بخش بسیار کوچکی از راه‌حل باشد؛ اما باید توجه داشت که عرضه غیرمنطقی ارز در بازار برای کنترل نرخ آن، هدر دادن سرمایه‌های ملی است. راه‌حل اصلی و حلقه مفقوده ثبات نرخ ارز در کشور، کنترل و نظارت بر شبکه توزیع و تخصیص ارز در بازار رسمی و غیررسمی است. دولت باید سازوکاری فراهم کند که هر دلار از لحظه ورود به کشور تا لحظه تخصیص و توزیع، به‌صورت کامل رصد شود. ۳- حتی اگر دولت توان مدیریت بازار غیررسمی را ندارد، باید مانع از آن شود که تاجری که کالا را با ارز نیمایی وارد کرده، آن کالا را با نرخ ارز آزاد در بازار عرضه کند. در واقع ممانعت از تأثیرپذیری بازار از دلار آزاد وظیفه دولت است که از طریق نظارت و کنترل بر تخصیص، توزیع و هزینه‌کرد ارز در بازار رسمی (مثلاً نیمایی) باید انجام گیرد. ۴- هرچند شرایط خاص کشور از حیث خلأ کسب درآمد پایدار و نظام تحریم‌ها باعث شده تا برخلاف اصول علم اقتصاد، نظام ارزی منسجم در کشور ایجاد نشود و بانک مرکزی تنها بازیگر نظام ارزی باشد؛ اما در چنین شرایطی، بانک مرکزی می‌بایست تلاش نماید تا بازار رسمی توسعه یافته و با وضع ابزارهای مختلف، نظارت بیشتری بر بازار غیررسمی داشته باشد.

نکته پایانی: دولت علاوه بر کنترل و نظارت بیش از وضع فعلی بر بازار، می‌بایست تلاش کند تا با بهبود شاخص‌های کلان اقتصادی در بلندمدت، تولید را در کشور جذاب کرده و تقاضای سفته‌بازی و نامولد را کاهش دهد. (نویسنده: علی محمدی)

گزارش روز

حاتم‌بخشی برای فرار از شکست!

دشمنی آمریکایی‌ها در منطقه پایانی ندارد که آخرین آن قرار دادن پاداش برای مقابله با آنچه آن‌ها شبکه مالی سپاه می‌خوانند است.

گزاره‌های خبری: ۱- حساب توییتی «برنامه پاداش برای عدالت» وزارت خارجه آمریکا یکشنبه‌شب به وقت تهران در توییتی اعلام کرد، به افرادی که از شبکه مالی سپاه ایران اطلاعاتی داشته باشند، ۱۵ میلیون دلار جایزه پرداخت خواهد کرد. ۲- به ادعای رسانه‌های آمریکایی این اقدام ناشیانه در حالی از سوی وزارت خارجه آمریکا انجام گرفته است که وبگاه یک شبکه خبری آمریکایی با هشدار به رئیس‌جمهور آمریکا نوشت، گزینه‌های آمریکا در قبال ایران تمام شده است.

گزاره‌های تحلیلی: ۱- رفتارشناسی آمریکایی‌ها در منطقه و در تقابل با جمهوری اسلامی نشان می‌دهد که اختلاف آن‌ها با جمهوری اسلامی یک اختلاف شکلی نیست، بلکه کاملاً ماهوی و راهبردی است و سپاه در مبارزه با داعش نشان داد که به‌عنوان بازوی انقلاب اسلامی در منطقه و یک رقیب راهبردی با رویکردهای آمریکا است. ۲- تفاوت خاص و مشهودی بین دموکرات و جمهوری‌خواه وجود ندارد و اختلافات بین آن‌ها یک اختلاف تاکتیکی است نه راهبردی؛ به قول نوآم چامسکی فعال سیاسی آمریکایی، دموکرات‌ها نمونه رقیق شده از جمهوری خواهان هستند. ۳- عدم انتفاع اقتصادی از مذاکرات هسته‌ای بخشی از راهبرد آمریکایی‌ها در تقابل با ایران است. آمریکایی‌ها می‌دانند که سپاه علاوه بر ماهیت دفاعی و ارزشی خود، بخشی از ساختار اقتصادی ایران است؛ لذا تلاش می‌کنند تا با جوسازی و شانتاژ خبری در رسانه و فشار در حوزه اقتصادی، مانع از انتفاع اقتصادی ایران در صورت موفقیت مذاکرات شوند. لذا این موضوع را باید بخشی از جنگ ترکیبی آمریکایی‌ها دانست. ۴- پدیده‌های مختلف منطقه‌ای مانند شکست داعش، اسقاط پهپاد گلوبال هاوک، بمباران موشکی عین‌الأسد و ... نشان می‌دهد که سپاه توانسته است که در تقابل با راهبردهای آمریکایی‌ها در منطقه موفق عمل کند و بازدارندگی امروز حاصل این درایت و تلاش سپاه است که آمریکایی‌ها قطعاً از آن ناخشنود هستند و مقابله مصداقی آن‌ها با سپاه پاسداران، نشان از تأثیرگذاری سپاه در مقابله با راهبرد آمریکایی‌ها در منطقه دارد.

نکته پایانی: سپاه طی بیش از چهار دهه و با وجود کارشکنی‌ها و دشمنی‌های آمریکایی‌ها، توانسته است به‌عنوان توانمندترین نیروی نظامی، ارزشی و ایدئولوژیک در منطقه جلوه کند و این برای آمریکایی‌ها گران و سخت است؛ چراکه آن‌ها به اذعان خودشان هفت تریلیون دلار در منطقه هزینه کرده‌اند و هیچ سودی نبرده‌اند. لذا اتخاذ چنین رویکردی از آمریکایی‌ها از قبل قابل پیش‌بینی بود و هست ولی سپاه نشان داده است با وجود این خدعه‌ها و دشمنی‌ها، همچنان با قدرت مسیر دفاع از کشور و عزت جامعه اسلامی را دنبال خواهد کرد. (نویسنده: یعقوب ربیعی)

خبر ویژه

مثبت شدن تراز تجاری کشور با توسعه دیپلماسی اقتصادی

رئیس سازمان توسعه تجارت می‌گوید: «تنها کشورهای همسایه همسوی ما طی سال گذشته یک هزار و ۲۵۰ میلیارد دلار واردات داشته‌اند. اگر بتوانیم از این میزان واردات برای خودمان ۵۰ میلیارد دلار سهم بگیریم، مشکل منابع ارزی کشورمان را حل خواهیم کرد. در سال ۱۴۰۰ شاهد افزایش ۱۰۰ درصدی صادرات به ترکیه بودیم. همچنین صادرات به ترکمنستان ۱۶۰ درصد، صادرات به ازبکستان نیز به همین ترتیب. مشاهده کردید که صادرات به روسیه نیز ۳۰ تا ۴۰ درصد افزایش یافته است». سخنگوی دولت نیز از مثبت شدن تراز تجاری کشور خبر داد و گفت: «رئیس‌جمهور تاجیکستان دو هفته پیش به تهران آمد، رئیس‌جمهور ونزوئلا در ایران بود، رؤسای جمهور ترکمنستان و قزاقستان هم در رأس هیئت بلندپایه سیاسی و اقتصادی به ایران می‌آیند. مثبت شدن تراز تجاری کشور در اثر استفاده از مزیت‌های اقتصادی کشورها با دیپلماسی فعال است».

▼ اخبار

نماینده مجلس: برخی نمایندگان برای رأی آوری، سنگ پای دولت می‌اندازند!

«احمد امیرآبادی» عضو هیئت‌رئیس مجلس به توضیح درباره طرح اصلاح ارزی اجرا شده توسط دولت پرداخت و گفت: «ارز ۴۲۰۰ تومانی باعث فساد، رانت و سوءاستفاده گسترده در دولت قبل شد. اگر این کار ادامه پیدا می‌کرد، کشور ما هم باید ابرتورم را تجربه می‌کرد. دولت روحانی برای پرداخت مابه‌التفاوت قیمت ارز ترجیحی با ارز آزاد به دلیل عدم درآمد، پول چاپ می‌کرد و این بزرگ‌ترین خیانت به ملت بود که چرا دولت قبل این اصلاح ارز ترجیحی را به‌طور کامل انجام نداد. دولت آقای رئیسی باید مسیر قبلی را که کاملاً اشتباه و به ضرر کشور بود اصلاح می‌کرد و حتی بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول نیز گفتند این مسیر درست است و حتی اخیراً روحانی در جلسه‌ای گفته رئیسی کار درست را کرد و شجاعت به خرج داد که این کار اصلاح اقتصادی را انجام داد. اگر ارز ۴۲۰۰ را نگه می‌داشتیم و ادامه می‌دادیم، با کمبود شدید ارز در کشور مواجه می‌شدیم. اتفاقاً دشمن از این قضیه اصلاح اقتصادی بسیار ناراحت است؛ چون می‌دانند در بلندمدت این کار به نفع اقتصاد ایران است. قرار شده است تا قبل از شهریور زمینه الکترونیکی شدن کالا برگردد ضروری ایجاد شود و در دسترس مردم قرار بگیرد و طبق برنامه‌ریزی‌ها، در ۱۴۰۲ تورم به ۳۰ درصد خواهد رسید و در سال‌های بعد تورم به ۱۰ درصد خواهد رسید و رشد ۸ درصدی را به‌زودی شاهد خواهیم بود. من تعجب می‌کنم از بعضی نمایندگان مجلس که خودشان تصویب کرده‌اند که دولت باید قیمت ارز ۴۲۰۰ اصلاح کند ولی حالا به خاطر رأی دوره بعد و یا مسائل دیگر، با انتقادهای عجیب جلوی اجرای طرح سنگ‌اندازی می‌کنند».

یارانه بلاعوض دولت به تولیدکنندگان کالاهای اساسی

معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزیر جهاد کشاورزی گفت: «برای حمایت از تولید کالاهای اساسی در کشور به کشاورزانی که گندم، دانه‌های روغنی و نهاده‌های دامی بکارند یارانه به‌صورت مستقیم پرداخت می‌شود؛ در فاز اول به ازای هر هکتار، ۳ میلیون تومان به افرادی که دانه سویا بکارند پرداخت می‌شود، ۳ میلیون تومان نیز به‌عنوان افزایش عملکرد بهره‌وری در این بخش پرداخت خواهد شد. ۲۰۰ میلیارد تومان یارانه بلاعوض نیز برای کشت سویا در نظر گرفته شده و برای اجرا ابلاغ شده است». محمد قربانی افزود: «برای سال زراعی آینده علاوه بر سویا، گندم، جو، برنج، کلزا، ذرت علوفه‌ای و عدس نیز به این صورت حمایت می‌شود تا شاهد جهش تولید در این محصولات باشیم. با این یارانه‌ای که به کشاورزان پرداخت می‌شود، علاوه بر اینکه افزایش تولید و عملکرد ایجاد می‌شود، از ایجاد تورم نیز جلوگیری خواهد شد. با این کار زمین‌های کشاورزی که بعضاً بلاکشت هستند نیز به زیر کشت خواهند رفت و برای دریافت یارانه هم که شده، فعالیت کشاورزی در آن انجام خواهد شد». قربانی ابراز امیدواری کرد، «با پرداخت یارانه به تولید کالاهای اساسی، سطح تولید محصولات جالیزی در کشور کاهش یابد و کالاهای اساسی جایگزین شود».

سرپرست جدید وزارت کار کیست؟!

«زاهدی‌وفا» ۵۹ ساله، دارای دکترای اقتصاد از دانشگاه اتاوا در کانادا است. وی در سال‌های گذشته عضو هیئت‌مدیره شرکت سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی، رئیس هیئت‌مدیره هلدینگ صنایع نوین، رئیس هیئت‌مدیره رایتل و عضو شورای عالی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت نیز بوده است. در سوابق مدیریتی زاهدی‌وفا، معاون امور اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی در دولت نهم، نماینده وزارت اقتصاد در شوراها و کمیسیون‌های تخصصی شورای عالی تحقیقات و فن‌آوری، شورای اقتصاد، کمیسیون اقتصادی دولت، شورای پول و اعتبار و شورای عالی انرژی دیده می‌شود. زاهدی‌وفا همچنین سابقه عضویت در کارگروه ویژه نفت، شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی، ستاد تنظیم بازار، ستاد تدابیر ویژه اقتصادی شورای عالی امنیت ملی، کارگروه طرح تحول اقتصادی، شورای عالی تدوین برنامه پنجم، شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی، شورای آمایش سرزمین، شورای عالی آمار، کمیته ملی اهداف توسعه هزاره و کارگروه تدوین ضوابط حمایت از صادرات غیرنفتی را در کارنامه خود دارد. وی در دولت رئیسی، معاون اقتصادی معاونت اول ریاست جمهوری را بر عهده داشت.

▲ اخبار کوتاه

▲ انگلستان پناهجویان ایرانی را به رواندا منتقل می‌کند! / سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان گفت: «رسانه‌های معاند مستقر در لندن با ارائه تصویری مهندسی‌شده و غیرواقعی از داخل ایران و رؤیایی غیرواقعی‌تر از زندگی در اروپا، باعث خروج مخاطره‌آمیز برخی شهروندان ایرانی می‌شوند و این افراد هم در نهایت با اخراج و انتقال اجباری به رواندا مواجه می‌شوند. درحالی‌که ایران با وجود همه فشارهای اقتصادی، میزبان میلیون‌ها تبعه کشورهای دیگر از جمله افغانستان است، مایه تأسف است که مدعیان همیشگی حقوق بشر تحمل پذیرایی از چند هزار پناهجو را ندارند».

▲ یونان مجبور به آزادسازی نفت‌کش ایرانی شد! / سازمان بنادر و دریانوردی در بیانیه‌ای با اشاره به آخرین وضعیت توقیف بار کشتی ایرانی از سوی یونان، اعلام کرد: «با اقدام سریع و مقتدرانه جمهوری اسلامی ایران و پیگیری ارگان‌های ذی‌ربط و حمایت‌های وزیر راه و شهرسازی، علی‌رغم حکم آمریکایی‌ها مبنی بر نگهداری کشتی و توقیف کالا به نفع این کشور و موافقت‌نامه معاضدت حقوقی بین آمریکا و یونان، در نهایت حکم بازگرداندن بار به صاحب آن صادر و دولت یونان دستور مربوطه را صادر کرد و اکنون شاهد رفع توقیف کشتی و بازگرداندن بار به صاحب آن هستیم».

▲ نگاه مقام دینی صهیونیستی به اعراب فلسطینی / «متان کاهانا» معاون وزیر امور دینی در کابینه رژیم صهیونیستی گفت: «به اعتقاد من صلح با فلسطینی‌ها در آینده نزدیک غیرممکن است. اگر من دکمه‌ای برای محو کردن عرب‌ها از اینجا (راضی اشغالی) داشتم، قطعاً آن را فشار می‌دادم!». دولت‌های عرب چگونه و با چه امید دست دوستی به چنین رژیم تمامیت‌خواهی که مقام مسئول دینی آن نگاه کاملاً حذفی به عرب‌ها دارد، می‌دهند؟!

▲ بازگشایی مرز زمینی برای زوار حسینی / «سید صادق حسینی» رئیس سازمان حج و زیارت پس از دیدار با وزیر فرهنگ و گردشگری عراق از بازگشایی مرزهای ایران و عراق خبر داد. از هفته آینده روزانه ۲۵۰۰ زائر می‌توانند برای زیارت به عراق سفر کنند که این تعداد به‌مرور افزایش خواهد یافت.

▲ پروازهای عبوری از آسمان ایران ۲ برابر شد / بر اساس آمار شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران، پروازهای عبوری از آسمان کشور طی اردیبهشت‌ماه ۹۷ درصد افزایش یافته است.

▲ ۴ میلیون؛ پول یک باک بنزین در انگلیس / بر اساس داده‌هایی که توسط شرکت امداد جاده‌ای RAC ردیابی شده، قیمت سوخت در انگلیس به بالاترین رقم خود رسیده است. محاسبات این شرکت نشان می‌دهد که پر کردن باک یک خودروی خانوادگی ۵۵ لیتری با گازوئیل اکنون ۱۰۵،۰۱ پوند و با بنزین ۱۰۱،۷۷ پوند هزینه (رقمی بیش از ۳،۵ میلیون تومان) به همراه دارد.

▲ صرفه‌جویی کشور در مصرف ۸۰ میلیون بشکه نفت! / «پژمان شیرمردی» معاون سازمان انرژی اتمی گفت: «با استفاده از هزار مگاوات تولید برقی که توسط نیروگاه‌های هسته‌ای کشور تولید شده، تاکنون ۸۰ میلیون بشکه نفت صرفه‌جویی شده است».